

ת"פ 14778/04/16 - מדינת ישראל נגד ג'אלב אבו צוי (עציר) - הובא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14778-04-16 מדינת ישראל נ' אבו צוי(עציר)
בפני כבוד השופטת דנה מרשק מרום

בעניין: מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד
שלומי ויזן

המאשימה

נגד

ג'אלב אבו צוי (עציר) - הובא וע"י עו"ד
תיאלווי

הנאשם

הכרעת דין

כתב-האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב-אישום המייחס לו ביצוע עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"], חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין ונהיגה ללא רשיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 [להלן: "פקודת התעבורה"].

2. עניינו של כתב-האישום במרדף משטרתי שהתרחש ביום שבת, ה - 26.3.16, בכביש 4 ובגבעת שמואל, אחרי רכב בו נהג הנאשם, שמעולם לא החזיק ברשיון נהיגה ישראלי, ואשר הסתיים בחבלות חמורות לשני אזרחים ולשוטר.

ביום 26.3.18, בסמוך לשעה 10:00, הציבו השוטרים קובי בוחבוט [להלן: "השוטר קובי"] ואלעד אבידן [להלן: "השוטר אלעד"] מחסום משטרתי בגבעת שמואל, בכביש 471 בסמוך לירידה לכביש 4 לכיוון דרום, לצורך בידוק שגרתי של נהגים ואיתור דרושי חקירה.

באותה עת נהג הנאשם בגבעת שמואל ברכב מסוג גולף, מ.ר. 80-566-18, המצוי בבעלותו [להלן: "הגולף"]. הנאשם הבחין במחסום, עצר את הגולף על אי תנועה מספר מאות מטרים מהמחסום, והחל בנסיעה אחורנית על-מנת להימלט מפני השוטרים.

כשהבחינו השוטרים קובי ואלעד בנאשם ובהתנהלותו, הדליקו אורות מהבהבים, הפעילו את הסירנה בניידת, והחלו דולקים בעקבות הנאשם תוך שהוא חוצה מספר צמתים ברמזור אדום במהלך המרדף ברחובות בגבעת שמואל. הנאשם ביצע פניית פרסה והמשיך בנסיעה פרועה ברחוב בעיר וכמעט פגע בשני הולכי רגל על מעבר חצייה. תוך כדי המרדף, השוטרים כרזו לנאשם מספר פעמים שיעצור את רכבו, אך הנאשם המשיך בהימלטותו.

השוטרים המשיכו בנסיעה מהירה אחר הנאשם, כשבשלב מסוים פנה לכביש 4 ונהג בו לכיוון צפון, פנה שמאלה בצומת גהה לרחוב ז'בוטינסקי בבני ברק, תוך סיכון העוברים והשבים, ולאחר מספר מאות מטרים פנה פניית פרסה ברמזור אדום. השוטרים ניגחו קלות את הגולף באמצעות הניידת, פעמיים, במטרה לעצרו, אך הנאשם המשיך בנסיעתו הפרועה והמהירה.

הנאשם הגיע שוב לכביש 4 לנתיב הנסיעה לכיוון דרום, אך נסע בו בניגוד לכיוון התנועה תוך שאילץ נהגים לסטות עם רכבם, ובעוד השוטרים דולקים בעקבותיו. אותה העת נהג בנימין פיינברג [להלן: "בנימין"] ברכבו מסוג שברולט בנתיב הנסיעה לכיוון דרום, ולצידו אשתו, מרינה פיינברג [להלן: "מרינה"]. במהלך המרדף של השוטרים אחרי הנאשם, סמוך לאזור אם המושבות, התנגשו הניידת והשברולט חזית בחזית [להלן: "התאונה"].

לאחר התאונה, המשיך הנאשם בנסיעה מרחק נסיעה קצר, עשה פניית פרסה והחל לנסוע בכביש 4 מכיוון צפון לדרום, כשהוא חולף על פני מקום התאונה והבחין בה ובתוצאותיה.

כתוצאה מהתאונה, מרינה נפצעה קשה מאד, סבלה משברים פתוחים בגפיים התחתונות וביד שמאל, דימום עם שבר בגולגולת, התנקבויות במעי, והיתה מונשמת ומורדמת נכון למועד הגשת כתב האישום, כשבמהלך אשפוז עברה מספר ניתוחים לאיחוי השברים ולכריתת חלקים מהמעי וצפויה לעבור ניתוחים נוספים.

השוטר אלעד נפצע באורח קשה כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרמו לו שברים בחוליות הצוואר, שבר באף, שברים בבסיס הגולגולת, דימום פנימי, הפרשת חומרים מהאוזניים ופגיעה עצבית בחלק השמאלי של הפנים.

בנימין נפצע כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרם לו חתך גדול בברך, שברים בצלעות, שבר בשורש כף היד והמטומות בכל חלקי גופו.

השוטר קובי גם הוא נפצע כתוצאה מהתאונה והובהל לבית-החולים לקבלת טיפול רפואי.

בנוסף, נגמרו נזקים קשים לניידת המשטרה ולרכב השברולט, המפורטים בסעיף 21 לכתב-האישום.

זירת המחלוקת

3. במענה מפורט שנמסר בשם הנאשם על-ידי סניגורו דאז, עו"ד קניג, כפר הנאשם בכך שהוא האדם

אשר נהג בגולף, וטען כי אף לשיטת המאשימה כעבור 35 עד 40 דקות הנאשם נצפה במצלמות אבטחה בעיר העתיקה בירושלים. באשר לתאונה עצמה טען, כי השוטרים הם שגרמו באופן ישיר לתאונת הדרכים בנסיעתם הפרועה והבלתי-מידתית, ומבלי שקיבלו אישור מהדרג המוסמך ותוך הפרה בוטה של פקודות ונהלי המשטרה.

4. אין מחלוקת, שהנאשם אכן רכש את הגולף מחברו, רמדאן אבו הדואן (ע.ת. 14 - להלן: "רמדאן"; ראו ת/5 והצהרת הסניגור בעמ' 28 לפרוטוקול). המחלוקת נוגעת לשאלת זהותו של נהג הגולף בשעת המרדף.

5. התביעה מבססת את אשמתו של הנאשם על ראיות ישירות ונסיבתיות, הכוללות הודיה שמסר לאוזניו של חברו רמדאן בסמוך לאירוע, איכונים ופלטי תקשורת, מקום מגוריו של הנאשם בגבעת שמואל (במשך השבוע), הימצאות דו"חות חניה של הגולף במקום, וכן גרסה מתפתחת ושקרים בוטים של הנאשם - לרבות אליבי לשעת התאונה שהופרך.

גרסת הנאשם באופן כללי היא, כי הפקיד את הרכב בידיהם של שניים, שאינם מוכרים לו, ביום האירוע בשעה 9:30, במזרח ירושלים מתחת לביתו שם חנה הרכב, וזאת על-מנת לאפשר להם בדיקת הרכב לצורך רכישתו. כל השתלשלות העניינים שהתרחשה עם הרכב לאחר מכן, לכן, אינה ידועה לו. עוד טענה ההגנה, בהרחבה, למספר מחדלי חקירה ולכך שהחקירה נוהלה באופן מגמתי.

6. אומר כבר, כי חרף קיומם של מחדלי חקירה לא מעטים, שוכנעתי כי הנאשם הוא שנהג בגולף, כטענת התביעה, ועל כן יש להרשיעו בכל העבירות המיוחסות לו.

ראיות התביעה

המרדף

7. השוטר אלעד (ע.ת.4) העיד בבית-המשפט באשר לרקע להצבת המחסום ביום האירוע ולעניין המרדף עצמו (בישיבת יום 22.1.17, עמ' 86 - 93).

השוטר אלעד התגייס למשטרה בשנת 2013 ושימש כסייר. באותו בוקר עבר תדריך, על רקע המתיחות ששררה באותה תקופה בשל פיגועי פח"ע של יחידים ברעננה ובפתח-תקווה, כשהמחסום שהוקם בסביבות השעה 10:00 היה "מחסום פח"ע" (לעניין מיקום המחסום - ראו מפה ת/35, עליה העד סימן את מיקום הניידת).

העד תיאר, כי באותו בוקר של שבת, התנועה היתה איטית סביב המחסום. העד ושוטר השח"מ קובי הבחינו בגולף מסתובב וחוזר לכיוון גבעת שמואל נגד התנועה, עלו על הניידת כששוטר השח"מ נהג,

והעד הוא שלקח את הפיקוד על המקרה. השניים נכנסו לגבעת שמואל, איבדו קשר עין עם הגולף, עד שהוא הגיח מבין הבניינים. התפתח מרדף, והם מסרו את מספר הגולף בקשר. כשהעד הבין שבעל הרכב ממזרח ירושלים, תוך שהגולף המשיך ב"ברחה מאסיבית" בשטח, העד סבר שמדובר באירוע פח"ע.

לאור הנסיון שלו ממרדפים קודמים, ומאחר וגבעת שמואל הוא ישוב דתי והיו אנשים רבים ברחובות, העד הפעיל סירנה חזקה, הם צפרו מספר פעמים, וכרזו בעברית ובערבית לרכב לעצור. הגולף התחיל לעבור ברמזורים אדומים ולהערכת העד, סיכן את העוברים והשבים. העד תיאר, כי בשלב זה, אכן שקל אם יש מקום להמשיך במרדף, גם נוכח היותו ניידת יחידה. עם זאת, בשל מספר הרכב והיות בעל הרכב ממזרח ירושלים, התקופה, הסיכון לאזרחים והנהיגה הפרועה של הנהג, הערכתו התחזקה שהמדובר באירוע פח"ע, ועל כן לקח את הפיקוד, וחרף הלחץ הרב גם פיקח על אופן נהיגתו של שוטר השח"מ (עמ' 90 לפרוטוקול).

העד תיאר את מסלול נסיעתו של הגולף, כמתואר בכתב-האישום והדגיש, כי הרכב חלף על פני רמזורים אדומים ללא היסוס ולא האט לפני צמתים. בשלב מסוים חלף הגולף על-פני בית-כנסת, וכמעט ופגע באנשים שהיו על מעבר חצייה. נקודת ציון נוספת שהעלה העד היתה ברחוב גוש עציון, כאשר אישה עמדה עם עגלה על מעבר החצייה, והרכב כמעט ופגע בה. העד המשיך ותיאר את הנהיגה המסוכנת בכביש 4, כשהגולף זיגזג בין 4 נתיבים וגרם לכך שרכבים בלמו. בשלב מסוים, עם הפניה שמאלה לבני ברק (כמפורט בסעיף 8 לכתב-האישום), כשהעד הבין שבכוונת הגולף לבצע פניית פרסה, ביקש משוטר השח"מ לנגח את הרכב כדי למנוע סיכון למשתמשים בדרך. הדבר לא מנע מרכב הגולף, אשר המשיך בנסיעה, לבצע פניית פרסה, הוא הגיע חזרה לצומת גהה, שם נהג הגולף היסס ברמזור ירוק, המתין עד שיתחלף הרמזור לאדום, והשתחל בין המכוניות בכיוון הנגדי. בנקודה זו ובנקודות נוספות בהמשך, שקל העד לעשות שימוש בנשק, נוכח הסיכון הגבוה לאזרחים. בהמשך, במחלף גהה נסעו אחריו לכיוון צפון ובניגוד לכיוון התנועה, כשלבדברי העד רכב הגולף "לא ראה בעיניים" (עמ' 91, שורה 30). העד דיווח בקשר שהם נסעו במהירות של 150 קמ"ש, על-מנת שגורמי הפיקוד יהיו מודעים לגבי הסיכון במרדף (עמ' 92 לפרוטוקול, שורות 1 - 5). בנקודה זו, נגרמה התאונה החזיתית עם רכבם של בני הזוג פינברג (ראו גם לוח תצלומים - ת/30).

העד תיאר, כי במהלך כל המרדף שקל לחדול ממנו, "אבל אתה לא רוצה לשמוע שיהיה פיגוע ברעננה והרכב הזה ברח מהמחסום, זה יסורי מצפון. גם היום אחרי שנפגעת הייתי עושה אותו דבר" (עמ' 91 לפרוטוקול, שורות 11 - 12).

העד תיאר את פציעותיו הקשות כתוצאה מהתאונה, כמתואר בכתב-האישום, את העובדה שבשעת מתן העדות הוא מצוי עדיין בשיקום, סובל מפוסט-טראומה, עם פלטינות בצוואר, מכשירי שמיעה בשל פגיעה עצבית בשתי האוזניים ופגיעות קוגניטיביות (אסופת מסמכים רפואיים - ת/37, הוגשה בהסכמה).

8. בחקירה נגדית לא נשאל העד ולו שאלה אחת הקשורה לאופן ניהול המרדף, לרבות לא ליישום נוהל מרדפים - אלא אך ורק אם מכיר הוא את הנאשם, אשר טוען שלא הוא נהג ברכב (עמ' 93 שורות 5 - 8).

9. העד התגאה בעצם השירות במשטרה והתייחס אליה כאל שליחות, כשחזר לעבוד חרף העובדה שניתנה לו חופשת מחלה של למעלה משנה. התרשמתי מבחור אמיץ, רציני ומסור, אשר נהג באופן אחראי במהלך האירוע, והפעיל שיקול-דעת לכל אורכו על רקע התקופה הבטחונית המתוחה והחשד כי הוא מצוי בעיצומו של אירוע בעל אופי פח"עי.

10. על-פי דו"ח אירועים משטרתי (ת/6), התקבל דיווח על התאונה בשעה 10:19.

תמלול מערכת הקשר מאירוע המרדף (ת/18א') תומך בהשתלשלות האירועים שתוארה על-ידי השוטור אלעד והמפורטת בכתב-האישום. הדברים רלבנטיים במיוחד לאותו מקטע של המרדף טרם התאונה החזיתית, כאשר רכב הגולף נסע על כביש 4 בניגוד לכיוון התנועה, והשוטר אלעד ביקש סיוע מהחשש שתתרחש תאונה (שורות 67 - 76).

11. מבחינת רצף האירועים, ייאמר כבר, כי מהראיות עולה שהנאשם התקשר לחברו, רמדאן, בשעה **11:09** (עמ' שני בת/10, מחקר תקשורת לטלפון הנייד של הנאשם; ת/14 - צילום מסך מהנייד של רמדאן; עדותו של רמדאן - עמ' 22, שורות 11 - 12).

עדותו של רופא השיניים, ד"ר הייתם עלמי (ע.ת. 16)

12. ד"ר עלמי הוא רופא שיניים שטיפל בנאשם בתקופה הרלבנטית. המרפאה שלו נמצא בתוך העיר העתיקה, בסמוך לכניסה ליד שער שכם.

על-פי עדותו של ד"ר עלמי (עמ' 13 - 15 לפרוטוקול, וכן הודעותיו שהוגשו בהסכמה - ת/1, ת/3) הגיע אליו הנאשם בבוקר יום שבת, והנאשם ביקש שיטפל בו, חרף העובדה שהיה לו תור באותו היום בשעה 16:00 (כך גם על-פי יומן המרפאה - ת/2). העד אישר בחקירה נגדית, כי התנהגותו של הנאשם היתה רגילה באותו היום, והוא לא הבחין בשום דבר חריג.

13. ד"ר עלמי ומזכירתו לא זכרו את השעה המדויקת שהנאשם הגיע למרפאה. לאחר שבוצעו מספר פעולות חקירה, לד"ר עלמי הוצג סרטון מצלמת אבטחה מבית עסק הסמוך למרפאתו (ת/25, הכולל 3 סרטונים) ובו זיהה את הנאשם בוודאות (במצלמות 3 ו-7), כשהצביע על דמות של גבר, לבוש מעיל וחובש כובע מצחייה בנומרטור 15:53:50. ד"ר עלמי אישר בעדותו במשטרה (ת/3) ובבית-המשפט (עמ' 14 שורה 8), כי קיים פער של 4 שעות ו-40 דקות בין השעה הנקובה במצלמת האבטחה לעומת הזמן האמיתי (כפי שעלה מפעולות החקירה שבוצעו על-ידי החוקר יאיר עמיר, ע.ת. 7 - להלן: "החוקר עמיר", אשר הוריד את סרטון האבטחה, צילם סרטון מהנייד של ד"ר עלמי - ת/26, וערך מזכר באשר לפער הזמנים האמור - ת/27). עולה, אם כן, כי הנאשם נראה בסמוך לכניסה של המרפאה בסביבות **11:15** (ראו גם ת/11 - איכון שיחות נייד של הנאשם, על-פיו הוא נקלט בירושלים לאחר התאונה בסמוך לאתר ישיבת הכותל ב- 11:23).

14. מזכירתו של רופא השיניים, הגב' נסרין זג'ל (ע.ת. 18), גם היא זיהתה את הנאשם בדמותו של אותו גבר ואישרה, לכן, כי אכן הנאשם הגיע באותה שבת בשעה 11:15 למרפאה (ראו הודעתה מיום 28.3.16 - ת/4, שהוגשה בהסכמה כראיה לתוכנה).

עדות חברו של הנאשם, רמדאן

15. רמדאן הוא חברו של הנאשם, בעל חנות מזכרות בעיר העתיקה, אשר מתגורר באזור שער האשפות. אין מחלוקת, שרמדאן הוא שמכר לנאשם את רכב הגולף, והבעלות עברה על שם הגב' פאטמה פיראוי (ע.ת. 17; ראו ת/5), שהיא, לפי הגדרת הנאשם, "ארוסתו".

16. כאמור לעיל, באותה שבת, התקשר אליו הנאשם בשעה 11:09, ועל-פי עדותו של רמדאן בבית-המשפט, הנאשם ביקש להיפגש עימו. החנות היתה סגורה, ורמדאן מסר לו שיתארגן, ובעדותו העריך שהגיע לחנות כעבור 20 דקות (עמ' 20, שורות 19 - 20), אם כי בחקירה חוזרת ובמהלך העימות שנערך בינו לבין הנאשם העריך כי חלפו 30 - 40 דקות (עמ' 23, שורות 3 - 4).

17. רמדאן העיד (לאחר רענון זכרון), כי הכין קפה והשניים שתו, ולפתע הנאשם אמר לו שהיה בתל-אביב, נסע וראה מחסום של המשטרה, עשה פרסה וברח (עמ' 18, שורות 11 - 15; עמ' 19 שורות 4 - 5). רמדאן יעץ לו ללכת למשטרה ולהסביר מה קרה. לשאלת התובע הבהיר, כי הוא חושב שהנאשם היה לחוץ, וכן כי לפי מיטב זכרונו מסר במשטרה שנאשם נראה מזיע (שם, שורות 18 - 19). בחקירה חוזרת חזר ואישר כי הנאשם אמר לו שברח ממחסום (עמ' 24, שורה 22).

18. בחקירה נגדית רמדאן אישר כי אלו הם הדברים שהבין מהנאשם, אם כי לא היה מרוכז בכל מילה שלו (עמ' 19, שורות 14 - 15). אישר בנוסף, כי בטרם נחקר במשטרה הוא חשש, שכן הגיעו לביתו שוטרים רבים (עמ' 20 שורות 8 - 12).

19. ביום 5.4.16, נערך עימות בין הנאשם לבין רמדאן, במהלך חקירתו של הנאשם (תמליל - ת/16, עמ' 51 - 60). רמדאן אישר במהלך העימות, כי נפגש עם הנאשם כ - 30 - 40 דקות לאחר שהנאשם התקשר אליו (עמ' 54, שורות 21 - 23). במהלך העימות, חרף הפרעות חוזרות של הנאשם, מסר רמדאן, כי במהלך הפגישה ביניהם, אמר לו הנאשם כי בדיוק הגיע מתל-אביב, היה מחסום, והוא ברח כשראה את המחסום (עמ' 58, שורות 21 - 39), כי רדפו אחריו שוטרים (עמ' 59, שורות 20 - 23), והנאשם התקשר אליו כשהיה בדרך לירושלים (שם, שורות 25 - 26). לשאלות החוקר הבהיר רמדאן, שהנאשם לא מסר לו שעשה תאונה, אלא שפשוט המשטרה רדפה אחריו (עמ' 62, שורות 1 - 2). יצוין עוד, כי במהלך העימות הטיח הנאשם את גרסתו האליבי שלו, לפיה שני אחרים היו מעוניינים לקנות את רכבו והוא כלל לא היה בתל-אביב, אך רמדאן הדגיש כי לא כך הבין מדברי הנאשם בשעת שיחתם (עמ' 63, שורות 3 - 26).

20. עסקין, אם כן, בהודאת נאשם אשר נמסרה לאוזני חברו, שאיננו איש מרות, בסמוך מאד לאירוע. אזכיר, כי הודאת נאשם יכול שתימסר גם בפני מי שאיננו איש מרות, לרבות חבר של הנאשם. אני ערה לכך שהדין מחמיר יותר עם ההודיה שלא בפני איש מרות, כך שלגבי קבילות ההודיה ומשקלה - על בית-המשפט להקפיד ולבחון היטב ובזהירות יתרה אם ההודיה אכן נמסרה ואם התוכן המוצג בפניו משקף נאמנה את שנאמר (ראו בספרו של השופט קדמי, על הראיות, חלק ראשון (מהדורת 2009), בעמ' 15).

21. ומן הכלל אל הפרט: רמדאן הותיר רושם של עד אמין, וניכר שהרגיש שלא בנוח בשעת מסירת העדות כנגד חברו הנאשם. מעדותו עולה, כי בסביבות 11:30 - 11:40 נפגש עם הנאשם, אשר למעשה מסר לאוזניו הודאה, ממנה עולה כי הוא שנהג ברכב הגולף, ולאחר שברח מהמחסום, התנהל אחריו מדרך באותה שבת בבוקר. נכון לשעה הפגישה, לא היה כל גורם אשר מסר לנאשם את האינפורמציה לפיה רכבו נמלט ממחסום משטרה סמוך לתל-אביב, ועל כן, כל תוכן השיחה היא בעלת אופי של "מידע מוכמן" אשר רק הנאשם, כמי שהיה מעורב עצמו באירוע, יכול היה לדעת עליו ולמסור אותו לחברו רדואן.

ממכלול העדויות עולה, כי חרף העובדה שכלל הנראה לא היה מרוכז במהלך כל השיחה, הרי שרמדאן עמד על כך כי אלו עיקרי המידע שמסר לו הנאשם, ושלל כל גרסה אחרת שהנאשם או בא-כוחו הטיחו בפניו. תיאור מצבו הפיסי של הנאשם, כמי שהיה לחוץ ומזיע, תומך בכך שבמעמד המתואר התוודעה הנאשם על מעורבותו באירוע נושא כתב-האישום.

עדויות של השוטרים ראוף עליאן (ע.ת. 31)

22. השוטרים עליאן משרת 8 שנים במשטרה, הגיע בשבת בבוקר לבית "ארוסתו" של הנאשם, הגב' פאטמה פיראוי, על שמה רשום רכב הגולף. יצוין, כי בין הנאשם לבין הגב' פיראוי קיים קשר רומנטי כ - 10 שנים. הנאשם התקשר אל חברתו בבוקר יום שבת בשעה 11:34 (פרוטוקול עמ' 30, שורות 1 - 3).

23. על-פי מזכר שערך באותו היום (ת/42) בהיותו בביתה של הגב' פיראוי, היא התקשרה לנאשם, השוטרים לקח את הטלפון ממנה ושאל את הנאשם היכן מצוי רכבו. בבית-המשפט הבהיר, כי התקשר לנאשם מהטלפון הנייד שלו בסביבות השעה 11:42, ובפעם השניה בשעה 11:43 (פרוטוקול עמ' 115 שורות 28 - 29; ת/11 - פלט התקשרויות לנאשם). השוטרים העיד, כי ביקש מהנאשם להגיע לתחנה בקשר לרכבו (לאחר ששוחח עם "ארוסתו" של הנאשם על שמה רשום הרכב), ולא מסר לו כל פרט נוסף (עמ' 116, שורות 1 - 5). מהמזכר ומהעדויות עולה, כי הנאשם מסר שרכבו במוסך, לאחר מכן מסר שרכבו נמצא בידיו של אדם בשם מוחמד אבו-אלהוא, וכי הוא עצמו נמצא אצל רופא שיניים. הנאשם מסר לשוטרים, כי יגיע תוך חצי שעה לתחנה, אך ייאמר כבר, כי רק בשעות אחר-הצהריים הגיע לתחנה, כפי שיפורט להלן. על-פי המזכר, השוטרים ניסו להתקשר לנאשם שוב, אך הוא לא ענה יותר בנייד.

ההתייצבות במשטרה - עדויות של שניר בן הרוש, ע.ת. 32

עמוד 7

24. העד שימש בעת האירוע מפקד צוות ביס"מ דן, ובעקבות המרדף והתאונה, אשר התרחשו באזור תחנת מסובים, קיבל הודעה בסביבות שעות הצהריים, בעקבותיה הוקפץ עם צוותו כדי לבצע מעצר, ולצורך כך הגיעו למרחב דוד לקישלה (פרוטוקול עמ' 136, שורות 24 - 25). לפי זכרוננו של העד, נעשו נסיונות לאתר את הנאשם.

25. קיים חוסר בהירות באשר לשעת המעצר של הנאשם, לאור תקלות במילוי הדו"חות המשטריים. על-פי דו"ח המעצר שמילא העד (ת/48), הנאשם נעצר ביום 26.3.16 בשעה 19:02. עם זאת, במהלך העדות מסר העד, כי השעה המתועדת היא השעה בה הזין את הנתונים למערכת המשטרתית, וכי לפי חישוב שלו, הנאשם "הסגיר את עצמו" בסביבות השעה 16:30 (עמ' 136, שורות 26-31). ליקוי נוסף שנמצא בדו"ח הוא, שהעד לא תיעד את תגובתו של הנאשם עם מעצרו.

26. שוטר נוסף שהיה בצוות, דניאל רפאל (ע.ת. 11), ערך דו"ח פעולה בקשר לתפיסת הטלפונים והמשקפיים שהיו על הנאשם עם מעצרו (ת/38). הדו"ח הודפס לאחר השעה 19:00, ואולם מתועד בו כאילו סיים את החיפוש ביום 26.3.16 שעה 10:18. בעדותו בבית-המשפט הבהיר העד, כי המדובר בטעות - שכן הצוות הוקפץ לירושלים לאחר התאונה, בעקבות מידע, והם התבקשו לבצע את המעצר (עמ' 107, שורות 21 - 25).

27. מדובר בטעויות חוזרות במילוי מסמכים מרכזיים לשעת המעצר של הנאשם, מהם לא התעלמתי, וראוי לחזור ולהבהיר לאנשי המשטרה בכל התפקידים להקפיד ולמלא דו"חות תוך שימת לב לכל הפרטים ובדיקת המירבי, גם כאשר מוזנים פרטים ממערכת המחשוב הדורשים תיקון ידני.

בכל מקרה, חרף ליקויים אלו, ניתן לקבוע כי הנאשם נעצר בשעות אחר-הצהריים, בסביבות השעה 16:00, ובכל מקרה מספר שעות לאחר שהנאשם שוחח עם השוטר עליאן.

28. בהקשר של מעשי הנאשם ביום שבת, ה - 26.3.16, עלתה טענה של ההגנה לפיה אין איכונים של הנאשם בשעת האירוע. ייאמר כבר לעניין זה, כי מסיכומי ההגנה עולה, שלמעשה נזנחה הטענה בדבר העדר קבילות של האיכונים ופלטי התקשורת שהוגשו. אזכיר, כי העובדה שלא נמצאה ראיה בדמות איכון אינה יכולה לעמוד לזכותו של הנאשם, שכן לא ניתן להסיק מסקנה כלשהי מהעדר ראיה. ההלכה היא, כי לבדיקה פורנזית משקל רק מקום שנמצא ממצא חיובי (ראו לעניין זה: ע"פ 6468/13 חיים צרפתי נ' מדינת ישראל [3.5.15]; ע"פ 2957/10 אלאטרש נ' מדינת ישראל [30.5.2012]; ע"פ 5724/95 אבו-דחל נ' מדינת ישראל [12.5.1996]).

הראיות למעשי הנאשם ביום שישי - 25.3.16

29. האיכונים מחזקים את התשתית הראייתית ורלבנטיים בעיקר באשר לבירור מעשיו של הנאשם ביום שישי, ה - 25.3.16, עליהם נחקר ארוכות, כשלטענת התביעה, ניתן ללמוד מהראיות שאכן הנאשם היה

בגבעת שמואל עוד לאחר חצות בלילה שבין שישי לשבת.

30. באותה תקופה, הנאשם עבד עם אלכס ברנשטיין (ע.ת. 20 - להלן: "אלכס") בשיפוצים, ולפי עדותו של אלכס (פרוטוקול עמ' 25 - 26) הנאשם התגורר אצלו ברחוב העבודה 9 בגבעת שמואל, כשבדרך כלל היה נוסע לביתו לירושלים בסופי שבוע.

31. באותו יום שישי, אלכס שלח את אילן ארוסי (ע.ת. 21) לתת לנאשם 100 ₪. על-פי עדותו של ארוסי (פרוטוקול עמ' 26 - 27), הוא פגש בנאשם ביום שישי, 25.3.16, בסביבות השעה 19:00 - 19:30 ברחוב העבודה 9 בגבעת שמואל (והוצהר כי אין על כך מחלוקת מצד ההגנה בעמ' 27).

32. ביום שישי בשעה 20:03 שוחח הנאשם עם הגב' פיראוי בעודו בגבעת שמואל (ת/10; עדות הגב' פיראוי בדבר מספר הנייד שלה - עמ' 29, שורות 17 - 18).

33. על-פי ת/11, הנאשם אכן באיזור גבעת-שמואל עוד לאחר חצות שבילילה שבין שישי לשבת, כשהאיכון הברור העוקב הוא בשבת, ה - 26.3.16, לאחר התאונה, בשעה 11:23 בירושלים.

34. "ארוסתו" של הנאשם, הגב' פיראוי, העידה, כי היא לא ראתה את הנאשם - לא ביום שישי ולא ביום שבת בסופשבוע הרלבנטי (עמ' 29, שורות 8 - 9). עם זאת, בחקירה נגדית אישרה לסניגור, כי הנאשם הגיע להוריה ביום שישי, ה - 25.3.16, בסביבות השעה 16:00 (עמ' 30, שורות 27 - 28).

גרסאות הנאשם ופעולות חקירה נוספות שבוצעו

35. הנאשם נחקר לראשונה ביום 26.3.16 בשעה 22:39 (ת/7) על-ידי החוקר יששכר קירי (ע.ת. 1 - להלן: "החוקר קירי"). בחקירה זו, מוסר הנאשם כי רמדאן חייב לו עדיין 6000 ₪ (עובדה שהוכחה על-ידי רמדאן בעימות), בתחילה מסר לו כי ברשותו שני מספרי פלאפון, ורק לאחר שהחוקר הטיח בו מספר נוסף אישר כי ברשותו שלושה מספרי פלאפון.

הנאשם הכחיש שבבוקר האירוע היה בגבעת שמואל וסיפר, כי היה בביתו בשייח-ג'ראח, התעורר בשעה 8:30 ויצא לכיוון רופא השיניים שלו. רכב הגולף היה ברחוב שלו עם שלט למכירה, הגיעו שני בחורים שהתעניינו ברכישת הרכב, ואחד הבחורים - ששמו אבו אל-הווא, לקח את הרכב לבדיקה בשעה 8:45. הנאשם עצמו, כך סיפר, הלך למוסך ולמכונאי שאינו יודע את מקום הימצאו או שמו, בשעה 9:00 - 9:15.

בשעה 10:15, לאחר שהתקשר ל"ארוסתו" הלך לרופא השיניים, היו במקום אנשים רבים ולכן

הסתובב בשוק בעיר העתיקה, ובשעה 11:15 חזר לרופא השיניים.

לאחר מכן, אח של "ארוסתו", בשיר, התקשר אליו ושאל אם עשה ברכב תאונה, ואז מסר לו את הטלפון על-מנת לשוחח עם השוטר שהיה בבית.

רק לאחר שהחוקר מעמת אותו עם מספר שאלות, נזכר הנאשם שנפגש גם עם חברו רמדאן בסביבות השעה 12:00, הנאשם סיפר לו שהרכב עשה תאונה בתל-אביב, וכי אנשים באו לקחת את הרכב שלו ורק לאחר מכן שמע שעשו איתו תאונה (שם, שורות 116 - 118).

הנאשם מסר בהמשך, כי כל יום הוא חוזר לישון בביתו בירושלים, וכי עוד ביום חמישי חזר לירושלים באוטובוס.

בסוף חקירה זו התקיים העימות בין הנאשם לבין רמדאן.

36. הנאשם נחקר שוב ביום 29.3.16 בשעה 20:12 (ת/8) על-ידי החוקר קירי, ועומת עם העדויות לפיהן הוא אינו יושן בירושלים במשך השבוע. הנאשם מסר, כי לעיתים הוא ישן במחסן של אלכס, וחזר על כך שרמדאן חייב לו כסף, ולכן קנה ממנו את הרכב חרף העובדה שאינו נוהג בו.

הנאשם עומת עם מחקרי התקשורת לפיהם שהה בגבעת שמואל ביום שישי בסביבות השעה 19:00, אז מסר כי הלך לאלכס לקחת ממנו כסף אך חזר לאחר מכן לירושלים. הנאשם שינה את גרסתו ומסר בחקירה זו, כי היה בערב יום שישי בגבעת שמואל עד לשעה 20:00 (שם, שורה 57).

בהמשך החקירה, הנאשם עמד על כך שהגיע למרפאת השיניים לראשונה בשבת בשעה 10:15, וכשעומת עם סרטון האבטחה ועם דמותו שזוהתה על-ידי רופא השיניים ומזכירתו, הנאשם הכחיש כי הדמות שנראית בסרטון היא שלו (שם, שורה 114).

בהמשך החקירה, כשהנאשם עומת שוב עם האיוונים, סירב לענות לחוקר (שורה 158), אך המשיך להשיב לגבי פרטים אחרים, וכן קבל על יחס החוקר כלפיו (ועל כך יפורט בהמשך).

37. הנאשם נחקר בשלישית ביום 3.4.16 בשעה 21:11 (ת/9) על-ידי החוקר קירי. הוא הכחיש כי בשבת היה בבית-חניא.

החוקר איפשר לנאשם לצפות במצלמות מבט 2000 בעיר העתיקה בין השעות 9:30 - 11:30, על רקע טענת הנאשם שהגיע לרופא השיניים ב - 10:15. הנאשם לא זיהה את עצמו מגיע לרופא השיניים בשעה מוקדמת יותר (גליון 3).

עוד מסר הנאשם, כי לא לקח ת.ז. משני הבחורים שלקחו את הרכב לבדיקה, והוא אינו יודע מדוע לא השיבו לו את הרכב (שורות 83 - ואילך).

38. ייאמר, כי במהלך החקירה ובין חקירות הנאשם, נתפסו 3 דו"חות חניה (ת/41) במהלך חיפוש שנערך במחסן ברחוב העבודה 9 בגבעת שמואל (ראו עדות הסייר אהוד קונורטי, ע.ת. 10, בעמ' 111; ת/39, ת/40), הוא מקום מגוריו הנטען של הנאשם במשך השבוע. 3 הדו"חות היו על שם רכב הגולף, שניים מירושלים ואחד מגבעת שמואל, אשר ניתנו לאחר המועד בו עברה הבעלות ברכב על שם הגב' פיראווזי.

39. עוד יצוין, כי רכב הגולף נמצא על-ידי החוקרים בבית חנינא ביום 31.3.16. החוקר עמיר, אשר ביצע שלל פעולות חקירה בתיק, היה בדרכו לירושלים ביום 31.3.16 עם החוקר קירי במטרה לצפות במצלמות אבטחה ולבצע השלמות חקירה (ראו מזכר - ת/19). לאחר שבדקו מצלמות אבטחה במחסום בכביש 443, המשיכו לנסוע לירושלים דרך בית חנינא, שם החליטו לעשות נסיונות לאתר את הרכב, שכן ממחקרי התקשורת עלה, כי לאחר האירוע הנאשם ניהל שיחות עם אנשים מבית חנינא. החוקרים אכן איתרו את הרכב בבית-חנינא בשעה 13:17, כשמפתחות הרכב היו בתוך הסוויץ', החוקר הבחין בפגיעות חיצוניות של הרכב, ולא נראו שלטים מכל סוג שהוא (דו"ח פעולה של החוקר עמיר - ת/20, צילום הרכב ומפה עם סימון בדבר מיקום מציאת הרכב - ת/21). דו"ח מסכם של מז"פ (ת/32) הוגש בהסכמה, ממנו עולה כי לא נמצאו ממצאי ט"א ברכב.

40. בעקבות הגרסה שמסר הנאשם, נעשה נסיון לאתר אדם בשם מוחמד אבו-הלוא, כבן 30, כשכאמור, לפי גרסת הנאשם, הוא אחד משני האנשים להם מסר את רכב הגולף בבוקר יום שבת. על-פי ת/13, נעשתה בדיקה כאמור במערכת אדם, אך לא נמצא אדם התואם לתיאור האמור. הנאשם לא סיפק כל פרט נוסף מעבר לכך (ראו גם עדות החוקר קירי, עמ' 38 לפרוטוקול, שורות 14 - 17).

41. כאמור, במהלך חקירתו הראשונה (ת/7), מסר הנאשם כי בסביבות השעה 9:00, לאחר שנתן לשני הבחורים את רכב הגולף, ניגש למכונאי שאינו זוכר את שמו, שאל במוסך לגבי הרכב שלו, אך לא זכר את שם המוסך או המכונאי (שורות 80 - 85). עם זאת, לשאלת החוקר הבהיר הנאשם, שהוא מוכן לנסוע עימו ולהצביע על המוסכים בהם היה (שורות 88 - 90).

פעולה זו, של הצבעה על מוסכים לא בוצעה, ולטענת ההגנה המדובר במחדל חקירה מהותי הנוגע לטענת אליבי שמסר הנאשם. מעדותו של פקד רועי צור (פרוטוקול עמ' 77 - 86), קצין חקירות אשר ליווה את החקירה בזמנו, עולה כי על רקע חוסר הפרטים שמסר הנאשם, היה צורך ללכת עימו ממוסך למוסך באזור של מזרח ירושלים, בעודו אזוק, במקום שנחשב עוין, כשלא ניתן היה להיכנס למקום עם וואן סגור או עם כוחות בטחון (עמ' 81, שורות 21 - 26). העד הזכיר, שבאותה תקופה שררה מתיחות קשה, וההוראות של משטרת ישראל היו שלא ניתן להיכנס לשכונות אלו, בוודאי שלא להסתובב באופן גלוי עם אדם אזוק (עמ' 82 שורות 2 - 5). דברים אלו תועדו בזמן אמת על-ידי העד במזכר - ת/33.

על רקע גרסתו התמוהה של הנאשם, אשר לא יכול היה למסור אף לא פרט בסיסי אחד, אני קובעת כי העד אכן הפעיל שיקול-דעת שאין מקום להתערב בו, במובן זה, שאין המדובר במחדל חקירה שיש בו כדי להשפיע על עוצמת ראיות התביעה.

עדויות של החוקר קירי

42. הנאשם ובא-כוחו העלו טענות רבות כלפי החוקר המרכזי בפרשה, יששכר קירי (ע.ת.7), טענות הקשורות להתנהלותו באופן כללי וכן לניהול החקירה באופן מגמתי, אשר הביא למחדלי חקירה משמעותיים.

43. קירי הוא חוקר מנוסה, משרת 27 שנים במשטרה בתפקידים שונים, שעמד על כך שהוא גאה בתפקודו ותמיד נוהג באנושיות כלפי נחקרים. התרשמתי שאכן כך הם פני הדברים, אך כשצפיתי בדיסק החקירה הראשונה של הנאשם (ת/7א'), בסופו התקיים העימות עם רמדאן, החוקר קירי אכן נשמע ונראה צועק, מרים את קולו הרבה מעבר לנדרש ועולב בנאשם. אני מקבלת את הגישה לפיה חקירה במשטרה אינה מעמד נעים וחוקר נדרש להתנהג בהתאם לנסיבות התיק והנחקר (ראו הסברו של החוקר קירי בפרוטוקול עמ' 94, שורות 25 - 31), כשצפייה בחקירת הנאשם מעלה, כי הנאשם אכן הפריע והתפרץ - בעיקר בעיצומו של העימות; עם זאת, חשתי אי-נוחות נוכח התנהלותו של החוקר קירי במהלך החקירה.

חרף האמור, הנאשם עמד בשלו, לא שינה מגרסתו, ולא נראה כי להתנהלותו של קירי, שהיתה לא במקומה, השפעה ישירה על הנאשם - אשר דבק בגרסתו התמוהה.

44. קירי נחקר ארוכות על-ידי עו"ד קניג באשר לפעולות חקירה שלא בוצעו. כך, למשל, עומת עם הטענה לפיה לא צפו במצלמות של מחסום עופר. קירי השיב, כי צפה יחד עם החוקר עמיר במצלמות מחסום מכבים בכביש 443, אך לא ניתן היה להבחין במספרי המכוניות (עמ' 96, שורות 22 - 26; ראו גם מזכר של עמיר - ת/19). ייאמר כבר, כי חרף הצהרות ההגנה, לא הובאה ראיה בדבר קיומה של מצלמה במחסום האמור.

45. בהקשר של בדיקת מצלמות, יודגש עוד, כי נעשתה פניה לחברת נתיבי ישראל לאיתור רכב הגולף בכביש 4 או בכביש 1, על-מנת להתחקות אחר נתיב הבריחה (מזכר החוקר עמיר - ת/22). בסופו של יום, התקבלה תשובה מנתיבי ישראל לפיה, לאחר בדיקה נמצא כי מצלמות גהה ומורשה לא היו מכוונות לציר המבוקש, ולכן המרדף המשטרתי והמשכו לא נקלטו במצלמה (ת/23).

כן בוצעה בדיקה אם קיימת מצלמה באיזור המחסן בגבעת שמואל בו לן הנאשם, אך בדיקה זו לא הובילה לדבר (עמ' 39 לפרוטוקול, שורות 5 - 7 - בקשר לת/15).

46. החוקר קירי אישר, כי לא נעשה שחזור נסיעה ממקום התאונה ועד למקום בו הנאשם נצפה לראשונה בסמוך למרפאת רופא השיניים בעיר העתיקה. עם זאת העריך, כי ביום שבת, כשהכבישים ריקים, היה די זמן לנאשם להגיע ממקום למקום לפי הזמנים שעלו מן הראיות (פרוטוקול עמ' 43 שורות 2 - 6). בחקירה נגדית הבהיר החוקר, כי על-מנת לבצע שחזור כזה, היה צריך לנסוע במהירות גבוהה כפי

שהנאשם נסע, באופן אשר היה מסכן את בטחון הציבור, ועל כן העדיף להימנע מביצוע פעולת שחזור מעין זו (עמ' 43 שורות 15 - 17). הוסיף, כי שחזור הנסיעה היה מחייב "לסגור את כל המדינה", ועל כן מבחינתו המדובר בדרישה לא מציאותית (פרוטוקול עמ' 44, שורות 14 - 15).

47. החוקר קירי נשאל לגבי פעולות חקירה נוספות שלדעת ההגנה ראוי היה לבצען, והוא הזכיר, כי החקירה בוצעה בלחץ של ימי המעצר שאושרו בהארכות המעצר, והיה עליו לבצע תעדוף של פעולות החקירה (עמ' 57 שורות 22 - 23).

עדות הנאשם בבית-המשפט

48. הנאשם בחר להעיד, והיה העד היחיד בפרשת ההגנה, כשניתן לתמצת ולומר שהתרשמתי, כי הנאשם לא דיבר ולו מילה אחת של אמת. בנוסף לעובדה שמסר גרסה מתפתחת במהלך חקירתו, בעדותו בבית-המשפט מסר פרטים שונים, חדשים וסותרים.

49. בעדות ראשית מסר את תולדות חייו וסיפר, בין השאר, כי הוא שוהה בארץ מכוח היתר שהייה, בעל ת.ז. "כתומה", ועסק בעבר במכירת קרקעות של ערבים ליהודים בחסות המדינה. הוא נשוי לאשה המתגוררת בצפון הארץ, אב לחמישה ילדים (שאינם רשומים על שמו), אך היחסים עם אשתו אינם תקינים. כיום, עובד בשיפוצים, והודה שאין ברשותו רשיון נהיגה (עמ' 151, שורה שורות 11 - 13; אם כי טען שבשנת 1984 הוציא רשיון נהיגה, ככל הנראה ירדני, אך לא המציא ראיה באשר לכך).

בבית-המשפט העלה גרסה חדשה לפיה הרכב היה בידי רמדאן במשך מספר חודשים, הוא לא קנה את הרכב על-מנת להשתמש בו אלא רכש אותו כדי למכרו ונהג בו פעם אחת בלבד, אז קיבל דו"ח בסמוך לביתו (עדות ראשית, פרוטוקול עמ' 144, שורות 2 - 8). בחקירה נגדית, כשעומת עם הדו"חות שנמצאו במקום מגוריו בגבעת שמואל הסביר, כי רמדאן הסיע את הנאשם לגבעת שמואל וקיבל דו"חות, ולכן רצה לשלמם במקומו (עמ' 151, שורה 30 ואילך, עמ' 152 שורות 1 - 4). יצוין, כי רמדאן לא נשאל על כך כלל בחקירה נגדית וכל האמרות הקשורות לדו"חות נשמעו לראשונה בבית-המשפט.

הנאשם תירץ והסביר, כי לא נסע עם השניים שהתעניינו ברכישת הגולף שכן היה לו תור לרופא שיניים, ולא היה בפיו כל הסבר כיצד נתן את רכבו לשני אנשים שהוא כלל לא מכיר מבלי ששאל לשמם או רשם את מספרי הטלפון הניידים ואת תעודות הזהות שלהם. בחקירה נגדית הסכים שהוא אינו "פראיר", ועד היום אינו מבין מדוע נהג כך עם אותם שני אנשים (פרוטוקול עמ' 156 שורות 12 - 18). הוסיף לראשונה, כי אותו מוחמד אבו-הלווה, אשר ביקש לקנות ממנו את הרכב, הגיע שבועיים עובר ליום האירוע לחנות של רמדאן והתעניין ברכב, וכי הוא תיאר מבעוד מועד את ההגעה עם אותו אדם (עמ' 144 לפרוטוקול, שורה 19 - 25). טענה זו לא עלתה באף לא אחת מחקירותיו של הנאשם, לא בשלבים מאוחרים יותר במשפט, ואף לא הוטחה בפני רמדאן.

לא היה לו כל הסבר לכך, שהוא ניהל עם שניים שאינם מוכרים לו משא-ומתן בשעה 9:15 - 9:30

בירושלים, ואילו רכב הגולף נצפה בסמוך למקום בו התגורר הנאשם בגבעת שמואל דווקא, בשעה 10:00, במרחק של מספר מאות מטרים משם (עמ' 156 לפרוטוקול, שורות 24 - אילך; עמ' 157 שורות 24 - 25).

הנאשם, שהבין היטב את מארג הראיות נגדו, סטה באופן עקבי מהזמנים שהוצגו בשעה - שעה וחצי, ובנוסף, לאורך כל העדות הרחיק עצמו באופן מלאכותי מאותו מחסן בו התגורר במשך השבוע בגבעת שמואל בחוב העבודה 9.

הוא חזר על כך שאינו מזהה עצמו בסרטון סמוך לרופא השיניים, חרף הזיהוי של הרופא ומזכירתו (עמ' 160, שורות 30 ואילך), כשכל הנראה, הסיבה לכך היא רצונו לשבש את מתווה הזמנים שהוצג על-ידי המשטרה והתביעה.

הנאשם עומת עם העובדה, שחלפו חמש שעות מאז התקשרו אליו ועד שהגיע למשטרה בקישלה, כשבזמן הזה היתה לו ההזדמנות לנטוש את הרכב בבית-חניא. לא היה לו כל הסבר לכך והשיב, כי בשלב זה אפילו לא ארז תיק (עמ' 164 שורות 6 - 7).

באשר לקורותיו באותו חמישי-שישי שינה גרסתו לעומת מה שמסר בחקירה בנקודה מהותית והעיד, כי ביום חמישי היה בגבעת שמואל, ביום שישי היה בירושלים והיה אצל "ארוסתו", חזר לגבעת שמואל בלילה, ולאחר חצות נסע לירושלים במונית ספיישל (עמ' 164, שורות 13 - 16; עמ' 165 שורות 14 - 19).

קביעת ממצאים

50. אומר כבר, כי התביעה הצליחה להוכיח כי הנאשם הוא שנהג ברכב הגולף, וזאת על בסיס מערכת ראיות, שבמרכזה הודאת הנאשם באוזני חברו רמדאן, לצד ראיות נסיבתיות נוספות, היתכנות האירועים מבחינת הזמנים, גרסת אליבי תמוהה של הנאשם ושקריו הבולטים במהלך חקירתו והעדות בבית-המשפט.

51. איני מתעלמת מהליקויים שהתגלו בדרכי הרישום של השוטרים מתחנת מסובים או מאופן החקירה המעליב של הנאשם על-ידי החוקר קירי בחקירתו הראשונה. עם זאת, אין באמור כדי לבסס ספק לפיו קיימת אפשרות אחרת למתווה הראייתי שהוצג.

באשר לקיומם של מחדלי חקירה אזכיר, כי הכלל הוא כי אין די בקיומם של מחדלי חקירה כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של הנאשם. בחינת השפעת המחדלים היא פרטנית, לפי נסיבותיו של כל מקרה לגופו. יש לבחון האם הגנתו של הנאשם קופחה באופן מהותי לנוכח המחדלים; כך באספקלריה של מכלול התשתית הראייתית בתיק, וכן ביחס לספקות אותם מנסה הנאשם לעורר במקרה הקונקרטי (ראו בע"פ 5987/15 פלוני נגד **מדינת ישראל ואח'** [12.7.17], פסקה 7). בענייננו, לגבי רוב מחדלי החקירה הנטענים ניתן הסבר סביר לכך שלא בוצעו, ובאשר לשאר המדובר במחדלים שאין בהם כדי לכרסם בתשתית הראייתית שהציגה התביעה.

52. כאמור, בבסיס המסכת הראייתית עומדת הודאת הנאשם באוזניו של רמדאן. לא יכולה להיות מחלוקת, כי בשעה שהתקיימה השיחה עם רמדאן, אלמלא הנאשם לא היה הנהג ברכב הגולף ומעורב באירוע, לא יכול היה למסור את המידע עליו העיד רמדאן. בשיחה זו, אשר התקיימה בבית העסק של רמדאן לאחר שהנאשם ביקר במרפאת השיניים שלא בשעת התור שנקבע לו, מסר "מידע מוכמן", ולפיו הגיע מתל-אביב, הבחין במחסום וברח ממנו, כשרדפו אחריו שוטרים. הנאשם לא מסר שעשה תאונה.

53. לוח הזמנים העולה מראיות התביעה הוא חלק מהמסכת הנסיבתית המבססת את אשמתו של הנאשם במיוחס לו. ממכלול הראיות עולה התמונה הבאה:

יום שישי, 25.3.16

19:00 - 19:30: הנאשם נמצא בגבעת שמואל ונפגש עם אילן ארוסי, אשר מביא לו כסף מאלכס.

20:03 : הנאשם מחייג ל"ארוסתו", כשהוא עדיין נמצא בגבעת שמואל.

לאחר חצות הנאשם עדיין מאוכן בגבעת שמואל.

יום שבת, 26.3.16

10:00: הקמת המחסום המשטרתי בסמוך לביתו של הנאשם, ותחילת המרדף;

10:19: מגיע הדיווח בדבר התרחשות התאונה בכביש 4 צפונה לצומת גהה;

11:09 : הנאשם מתקשר לחברו רמדאן;

11:13 : הנאשם נצפה במצלמות אבטחה בסמוך למרפאת רופא השיניים בעיר העתיקה ליד שער שכם;

בסביבות 11:30 - 11:40 : הנאשם נפגש עם חברו רמדאן בעסק שלו בעיר העתיקה, ומוסר ראשית הודאה הכוללת מידע "מוכמן".

בשעות 11:41 ו- 11:43 : השוטר ראוף עליאן מתקשר לנאשם מבית "ארוסתו", על שמה רשום רכב

הגולף, ומבקש ממנו לסור למשטרה.

בשעת אחר-הצהריים, בסביבות השעה 16:00, מתייצב הנאשם בתחנת המשטרה.

54. איני מתעלמת מכך שלא בוצע שחזור מסלול הנסיעה ולא התנהלה חקירה מיטבית באשר לנתיב הנסיעה. עם זאת, בנסיבות תיק זה, על רקע זירת המחלוקת - לפיה הנאשם הכחיש כי הוא היה זה שנהג ברכב, וכן לאור הודאת הנאשם באוזני רמדאן, שקריו הבולטים ועדותו של השוטר אבידן כי נהג הגולף נסע במהירות של 150 קמ"ש, הרי אני מקבלת את התיזה של התביעה לפיה אכן הוכח קיומו של חלון הזדמנויות מספק מבחינת הזמנים, באופן שאיפשר לנאשם שנהג ברכב הגולף להגיע ממקום התאונה ועד לנקודה שבה נצפה בירושלים (ראו בסעיף 60 לסיכומי התביעה).

55. במצטבר למסכת נסיבתית זו, ניתן למצוא "דבר-מה" נוסף התומך בהודאת הנאשם באוזניו של רמדאן, גם בעובדה שרכב הגולף מצוי בחזקתו של הנאשם, כאשר הדו"חות שנמצאו במקום בו הוא מתגורר במשך השבוע מהווים אינדיקציה לכך שהוא משתמש ברכב, וכן בכך שמקום המחסום, המרדף והתאונה מצויים בסמוך לאותו מחסן.

56. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כממצא, כי התביעה הצליחה להוכיח כי הנאשם הוא שנהג ברכב הגולף, ועל כן אני מרשיעה אותו בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין. כמו-כן, אני מרשיעה אותו בעבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה.

סעיף 333 לחוק העונשין, ובעיקר: קיומו של קשר סיבתי בין נהיגתו של הנאשם לתאונה

57. כפי שפורט בכתב-האישום, וכעולה מעדותו של השוטר אבידן, התאונה התרחשה לאחר שהניידת נגחה ברכב הגולף, אך הוא לא עצר והמשיך בנהיגה פרועה. בשלב זה, החל הנאשם לנסוע על כביש גהה בניגוד לכיוון התנועה, בעוד השוטרים דולקים אחריו בניגוד לכיוון התנועה, כשרכב הגולף הגיע למהירות של 150 קמ"ש. רכבם של בני הזוג פינברג, אשר נסעו כדין בכיוון הנסיעה, התנגש עם חזית הרכב בחזית הניידת.

58. לטענת ההגנה, לא הוכח קשר סיבתי בין מעשיו של נהג רכב הגולף לבין התאונה, ואין מקום לייחס לנאשם את התוצאה של ההתנגשות בין הרכב המשטרתי לרכב האזרחי. עוד נטען, כי התביעה לא הוכיחה שהנאשם היה צריך לצפות התנהלות כזו של המשטרה לרבות מרדף מסוכן, אשר בוצע שלא בהתאם לנוהל מרדפים.

59. כאמור, השוטר אבידן לא נשאל ולו שאלה אחת בנושא זה, לא הובאו עדי הגנה בסוגיה, ובנוסף, נראה

היה בשלב מסוים שהטענה נזנחה מאחר ועד היום לא הוגש לעיוני כלל נוהל מרדפים. בנוסף, בטיעונים המשלימים ההגנה לא הרחיבה בסוגיה (מעבר לאמירה כי המרדף נוהל באופן לא סביר, שכן השוטר קובי היה בחור צעיר בן 19).

60. באשר להתנהלות השוטרים אחזור על כך, כי על רקע התקופה המתוחה, כשהשוטרים הקימו מחסום "פח"ע", והשוטר אבידן הסביר בפרטי-פרטים את הסיבות אשר הביאו אותו לרדוף אחר אותו רכב, בסברו כי ייתכן והמדובר במפגע, כשהוא מדווח לאורך כל המרדף בקשר המשטרתי - הרי שעל בסיס חומר הראיות שהוגש לעיוני, ניתן לקבוע שהשוטר אבידן פעל באופן סביר בנסיבות על-מנת למנוע פיגוע, לתפיסתו.

61. בטרם ארחיב בניתוח לגבי הנאשם עצמו אזכיר, כי סעיף 333 לחוק העונשין, שעניינו חבלה חמורה קובע: "החובל בחברו חבלה חמורה שלא כדין, דינו - מאסר שבע שנים."

מבחינת היסוד העובדתי, המדובר בגרם חבלה חמורה לכל אדם אחר, במעשה מכל סוג שהוא ובכל אופן שהוא (וכן במחדל). עסקינן בעבירת מחשבה פלילית תוצאתית, אשר סף הכניסה לתחומה, מן ההיבט של היסוד הנפשי הדרוש להרשעה, הוא פזיזות (ראו בספרו של השופט קדמי, על הדין בפלילים, חלק שלישי (מהדורת 2006), בעמ' 1294 - 1295). במילים אחרות, כדי שניתן יהיה להרשיע נאשם בעבירה של חבלה חמורה עליו לחבול, שלא כדין, באחר ולגרור לו חבלה חמורה. כמו כן, עליו להיות מודע לכך שהוא חובל בו, לכך שהחבלה אינה כדין ועליו להיות פזיז - קרי, לכל הפחות קל דעת ביחס לאפשרות גרימת החבלה כתוצאה מהתנהגותו (ראו בע"פ 3729/12 מוחמד דאוויאת נ' מדינת ישראל [24.02.2014], בפסקה 10).

ואכן, פזיזות מוגדרת כך:

"פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען."

62. כבכל עבירה תוצאתית, נדרשת התביעה להוכיח כי קיים קשר סיבתי בין החבלה לבין מעשה פגיעה בלתי חוקי שנעשה על-ידי הנאשם - הן קשר סיבתי עובדתי, הן קשר סיבתי משפטי (ראו בספרו של קדמי, שם, בעמ' 1296).

המבחן הקובע לבחינת הקשר הסיבתי העובדתי הוא מבחן ה"סיבה בלעדית אין" (*causa sine qua non*), לפיו מעשה אסור הוא בבחינת גורם לתוצאת העבירה, כאשר אלמלא המעשה האסור לא היתה מתרחשת התוצאה. מדובר במבחן "פיזי-מדעי", "צופה פני עבר", הבוחן את השפעת המעשה על

התוצאה כפי שקרתה בפועל (ראו: ע"פ 2685/17 **מדינת ישראל נגד שלמה נסים** [26.9.17] - להלן: "**ע"פ נסים**", אשר צוטט בהרחבה על-ידי ב"כ המאשימה בסיכומיו המשלימים, בפסקה 10, וכל האסמכתאות הנזכרות שם).

הקשר הסיבתי המשפטי, לעומת זאת, עוסק בקביעת אחריות פלילית, כשהמבחן הקובע לגביו הוא בעיקר "מבחן הצפיות הסבירה", הכולל בחינתן של שתי שאלות: א. האם אדם סביר יכול היה לצפות את התוצאה - כשמטרתה של שאלה זו היא לבצע צמצום ראשוני וגם של השרשרת העובדתית בכדי לנפות את הפעולות אשר אינן צפויות להביא לתוצאת העבירה ושהטלת אחריות פלילית בגין אינה מקיימת את תכליות העבירה; ב. האם אדם סביר צריך היה לצפות את התוצאה, כששאלה זו מתבססת בעיקר על מדיניות משפטית, ובמסגרתה נבחן על אלו מהפעולות שאדם סביר יכול היה לצפות את תוצאתן ראוי להטיל אחריות פלילית (ראו בהמשך פסקה 10 בע"פ נסים).

63. **בע"פ נסים** נדון עניינו של מעסיק שהועמד לדין בעבירה של הריגה בכך, שהוא הורה לנהג ולפועלים לחצות כביש בין-עירוני בניגוד לחוק ולהסדרי התנועה במקום, ובנוסף, הפועלים הוסעו לעבר שטח חקלאי על גבי גרור לא בטיחותי ושלא היה מותר להסעת נוסעים. במשך תקופה ארוכה הורה הנאשם-המעסיק לנהג ולפועלים להגיע לשטח החקלאי כך שהנהג יחצה את הכביש עם הטרקטור והגרור, ואילו הפועלים יחצו את הכביש באופן רגלי - הכל בניגוד להסדרי התנועה במקום. ביום האירוע, הסיע הנהג את הטרקטור, אליו היה רתום הגרור, שעליו ישבו 9 פועלים, אל עבר השטח החקלאי. הטרקטור חצה את הכביש מבלי לעצור בתמרור עצור, ובשלב זה התנגשה בטרקטור משאית שנסעה באחד מנתיבי הכביש. עקב התאונה, נהרגו שלושה מהפועלים, והשאר נפצעו. נטען כלפי הנאשם-המעסיק, כי הוא פעל בפזיזות ומתוך קלות דעת לתוצאות מעשיו, תוך שנטל במודע סיכון בלתי-סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען, ובכך גרם למותם של המנוחים.

64. בית-המשפט המחוזי ביטל את כתב-האישום כלפי הנאשם-המעסיק, לאחר שקיבל את הטענה המקדמית שהועלתה על-ידי ההגנה לפיה, כתב-האישום אינו מגלה עבירה כלפיו, בהעדר קשר סיבתי עובדתי בין המיוחס לנאשם לבין התוצאה הטראגית.

65. בית-המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, וקבע, בין השאר, כי התקיים קשר סיבתי עובדתי בין המעשה האסור לבין תוצאת העבירה, כאשר ברור כי אלמלא היה המעסיק מורה לנהג ולפועלים להגיע לשדה החקלאי באמצעות חציית הכביש בניגוד לחוק, לא היו הפועלים חוצים את הכביש המסוכן, והתאונה הקטלנית לא היתה מתרחשת. אלא, שבכך לא די, ובית-המשפט העליון פנה לבדוק גם את הקשר הסיבתי המשפטי. בהקשר זה צוין, כי לא היה די בהנחייתו של המעסיק, כדי להביא להתרחשות התאונה הקטלנית, אלא היה שילוב מצער של גורמים נוספים, וביניהם המשאית שהתנגשה בגרור, הנהג שלא ציית לתמרור עצור והתנהלות הפועלים. בפסק-הדין נקבע, כי גורמים נוספים אלה הם בבחינת "גורם זר מתערב", ובהקשר זה הובא ציטוט נרחב מפסק-דינו של הנשיא (כתוארו אז) גרוניס בדנ"פ 404/13 **פלוני נגד מדינת ישראל** [24.3.17]:

"לעיתים, המעשה של הנאשם אינו מספיק בפני עצמו כדי להביא לתוצאה האסורה, ואילו מצטרף גורם, או גורמים נוספים, אשר יחד עמו מביאים להתרחשותה של התוצאה. כך, למשל, אדם דוחף את חברו לכביש וחברו נפגע בידי מכונית חולפת ונהרג. אלמלא המכונית החולפת לא היה מאבד החבר את חייו. בכך, מהווה המכונית (יחד עם הנוהג בה) גורם זר מתערב, שהתערבותו מצטרפת לפעולתו של הדוחף בגרימת התוצאה הקטלנית. לוי ולדרמן מתארים זאת כך: 'ההתנהגות האמורה... מהווה במקרים אלה גורם ראשוני, פלילי באופיו, שסלל ברשלנותו, פזיזותו או אפילו במתכוון את הדרך לאירוע התוצאה, ואילו הגורם הנוסף תרם במישרין להתרחשות האסורה בעצם התערבותו' (לוי ולדרמן, עמ' 344; עוד ראו, למשל, רבין וואקי, עמ' 316). אף קורבן העבירה עשוי להיחשב כגורם זר מתערב (לוי ולדרמן, שם; רבין וואקי, שם). בתחילה, התפתחה בפסיקה מגמה אשר שמה את הדגש על פעולתו של הגורם המתערב... ברם, ברבות השנים חל שינוי במגמה זו ובית המשפט עבר לבחון את התערבותו של הגורם הזר באספקלריה של צפיות הנאשם בלבד (לוי ולדרמן, שם). גישה זו שמה את הדגש בבחינת השאלה האם ההתערבות הייתה כזו שניתן וצריך היה לצפות אותה באופן סביר (...). המבחן העיקרי אם כן, להשפעתו של גורם זר מתערב על הקשר הסיבתי המשפטי, הוא בשאלה האם הייתה חובה על הנאשם, כאדם סביר, לצפות את התערבותו של הגורם המתערב. ודוקו, אף מבחן זה, מושפע ממהותו של הקשר הסיבתי המשפטי, אשר כאמורה עניין שבמדיניות. על כן, אין לשלול מצבים בהם ניתן יהיה לצפות את התערבות הגורם הזר ועדיין ייקבע כי לא מתקיים קשר סיבתי משפטי ולהיפך. והכל, בהתאם לנסיבות המיוחדות של כל מקרה..." (פסקה 25).

66. במילים אחרות, ההכרעה אם קיומו של "גורם זר מתערב" מנתק את הקשר הסיבתי, אם לאו, תלויה במענה על השאלה האם הנאשם, כאדם סביר, יכול וצריך היה לצפות את התערבותו של הגורם הזר המתערב - קביעה שהיא פועל יוצא של הנסיבות הספציפיות של המקרה הקונקרטי ובחינת השאלה של צפיות הנאשם בגדרו (**ע"פ נסים**, פסקה 12 והאסמכתאות המובאות שם).

67. בעניינו של **נסים** קבע בית-המשפט העליון, כי שגה בית-המשפט המחוזי משקבע כי אותו גורם זר מתערב ניתק את הקשר הסיבתי מבלי שנשמעו ראיות, וממילא נדרשת גם בחינה של הקשר הסיבתי המשפטי. בשלב המקדמי של ההליך, לא ניתן היה לקבוע כי אין כל היתכנות להרשעתו של הנאשם-המעסיק בעבירות ההריגה המיוחסות לו. הדיון הוחזר לבית-המשפט המחוזי, ולמיטב ידיעתי, עניינו של **נסים** עדיין מתנהל בבית-משפט זה.

68. הדברים הובאו בהרחבה, שכן יפים הם לעניינו של הנאשם, חרף העובדה שבעניינו של **נסים** עסקין בעבירת הריגה. כפי שטען ב"כ המאשימה, יישום זה הוא ראוי ורלבנטי, שכן עבירת ההריגה ועבירת גרימת החבלה החמורה, כוללות שתיהן רכיב התנהגותי של מעשה או מחדל אסורים, שתיהן הן עבירות של מחשבה פלילית, עם מודעות לכך שהתוצאה עלולה להתקיים, וסף הכניסה לשתייה הוא בפזיזות להתרחשותה, כאשר הן נבדלות זו מזו בעוצמת הרכיב ההתנהגותי וכמובן התוצאתי.

יתרה מכך, בעניינו של הנאשם, המדובר במקרה עם נסיבות מובהקות הרבה יותר, שבו ראוי ליישם את כל ההלכות שהוזכרו ונקבעו בע"פ נסים.

69. הראיות בתיק מלמדות על כך, כי נהיגתו הפרועה והמסוכנת של הנאשם בעורק תחבורה ראשי, ובניגוד לכיוון התנועה, היא שאילצה את השוטרים להמשיך במרדף אחריו, כשכאמור, השוטר אבדין סבר בשלב זה כי המדובר באירוע פח"ע. בסופו של יום, נידת המשטרה התנגשה ברכב האזרחי, אותו יש לראות כ"גורם הזר המתערב". בנסיבות מובהקות אלו, כשנהיגתו הפרועה של הנאשם, שהיתה בשיאה בנקודה זו, היא שיצרה את הסיכון מלכתחילה, ניתן לקבוע - לטעמי ללא קושי - כי קיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי, כאשר לא יכולה להיות מחלוקת, כי כל אדם סביר יכול וצריך היה לצפות כי כתוצאה מנהיגה פרועה בניגוד לכיוון התנועה, ובעוד נידת מקיימת מרדף אחר הרכב, תתנגש הניידת ברכב אזרחי תמים אשר נוסע בכביש, כדן, ובכיוון התנועה. כשנאשם עצמו יוצר את הסיכון הממשי, קיים צורך לקבוע כקביעה נורמטיבית כי אדם סביר היה מחוייב לצפות את התוצאה והאפשרות כי נוסעים תמימים בכביש ייפגעו, ואפילו באופן אנוש.

70. לאחר שקבעתי כממצא כי הנאשם הוא שנהג ברכב, הרי שלאור הסיכון הממשי אותו יצר, הנאשם יכול וצריך היה לצפות את התנגשות הניידת ברכב אזרחי על תוצאותיה הקשות, ועל כן אני דוחה את טענת ההגנה בדבר העדר קשר סיבתי בין נהיגת רכב הגולף לבין התאונה שהתרחשה בין הניידת לרכבם של הזוג פינברג.

71. לא היתה כפירה בחבלות שנגרמו לבני הזוג פינברג ולשוטר אבדין כמפורט בסעיפים 17 - 19 לכתב-האישום, ובנוסף הוגשו מסמכים רפואיים הקשורים לפגיעות הקשות של מרינה פינברג (ת/46) ושל השוטר אבדין (ת/37), שאף העיד באשר לפציעותיו ולהשפעות ארוכות הטווח של כל האירוע.

בנוסף, לא היתה כפירה בנזקי הרכוש המפורטים בסעיף 21 לכתב-האישום, נזקים אשר תועדו בתמונות (ת/30).

72. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את כל יסודות העבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין.

סוף דבר: לאחר שהתביעה עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את האמור בכתב-האישום, אני מרשיעה את הנאשם בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין ונהיגה ללא רשיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ח, 27 מרץ 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם